

all for zero

www.all-for-zero.be

Staten-Generaal voor de Verkeersveiligheid Verslag Open Forum

23 november 2021

“De keuze voor het organiseren van een open forum was een risicovolle oefening, omdat het betekende dat de controle over de behandelde thema’s werd losgelaten. Vertrouwen op de collectieve intelligentie bleek een winnende weddenschap te zijn, de discussies waren verrijkend en constructief.”

Simon Linsmeau, Kabinet van Georges Gilkinet

Het engagement van de Belgische bevolking is een cruciaal onderdeel van de gemeenschappelijke ambitie ‘all for zero’: het reduceren van het aantal verkeersdoden naar nul tegen 2050. Om de burgers mee in deze ambitie te betrekken werden er burgerpanels en een burgerenquête georganiseerd. Voor het creëren van het federale actieplan werden niet alleen de resultaten van de grote burgerenquête geanalyseerd, maar ook de reflecties van de deelnemers van de burgerpanels. Deze zes burgerpanels boden de kans om een maatschappelijk debat rond verkeersveiligheid op gang te brengen en te ontdekken hoe verkeersonveiligheid door de bevolking wordt ervaren.

Om deze rode draad door te trekken, werd er tijdens de Staten-Generaal voor de Verkeersveiligheid op 23 november 2021 een interactieve namiddag georganiseerd waar zowel stakeholders, experts, beleidsmakers als burgers samen konden reflecteren over specifieke verkeersveiligheidsthema’s. In tegenstelling tot de burgerpanels, waar er gekozen werd voor gestructureerde panelgesprekken waarbij de thema’s op voorhand bepaald waren, werd er tijdens de Staten-Generaal gekozen voor een open forum. Een open forum is een vorm van panelgesprek waarin de bijdragen van de deelnemers centraal staan. Bij deze techniek is de agenda op voorhand grotendeels onbekend en groeit deze doorheen het event door middel van de bijdragen van de deelnemers. Hierdoor kon er ontdekt worden welke problematieken en thema’s cruciaal waren voor de aanwezigen.

“Het organiseren van een open forum was een uitdaging voor de organisatoren. Uiteindelijk is het een zeer rijke ervaring geworden met actuele onderwerpen, boeiende discussies en talrijke voorstellen voor een duurzame en veilige mobiliteit.”

Jean-François Gaillet, Vias Institute

Eerst kregen de deelnemers een presentatie over hoe een open forum in zijn werk gaat.

Hierna werden de deelnemers aangemoedigd om op een groot bord in de zaal op te schrijven welke onderwerpen binnen verkeersveiligheid voor hen persoonlijk belangrijk waren en een discussie waard konden zijn. Dit leidde tot 31 thema’s. Voorgestelde onderwerpen voor discussie waren bijvoorbeeld de mogelijkheden en limieten van ADAS (Advanced Driver Assistance System), GDPR en verkeersveiligheid, de organisatie van zone 30 binnen de bebouwde kom en de handhaving van de regels met beperkte middelen.

“Ik had de nodige scepsis voor het concept van ‘open forum’, maar onbekend is onbemind. Je kan tijdens zo’n forum deelnemen aan een debat op jouw maat, met mensen die ook gebeten zijn door dit onderwerp. Win-win dus, en dat leverde boeiende gesprekken en inzichten op.”

Anneliese Heeren, FOD Mobiliteit en Vervoer

Het was aan de deelnemers zelf om te beslissen over welk onderwerp ze wilden discussiëren en bij welke groep ze wilden aansluiten. Op die manier werden zowel de onderwerpen als de groepen organisch gevormd. In totaal werden er 14 thema's uitgewerkt door werkgroepen van drie tot negen participanten. Er ontstonden discussies tussen medewerkers van overheidsinstanties, onderzoeksinstituten, politiezones, belangenorganisaties, burgerinitiatieven en ondernemingen. Per werksessie kregen de deelnemers 50 minuten de tijd om te brainstormen over het probleem, mogelijke aanbevelingen en argumenten hiervoor. Eenmaal de discussies opgestart, namen de organisatoren een stap terug en volgden ze de gesprekken vanop de achtergrond. Tijdens de gesprekken wees elke groep een verslaggever aan die de belangrijkste denkwijzen en conclusies op een canvas noteerde.

<p>Thème Thema</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comment favoriser les comportements qui contribuent à "all for zero"? • Comment, concrètement, chacun peut mettre en œuvre "all for zero"? • Quels seront les enjeux de la sécurité routière dans 10, 15 ou 20 ans? • Autre ... ? • Hoe kunnen we gedrag stimuleren dat bijdraagt tot "alles voor nul"? • Hoe kan iedereen "alles voor nul" concreet in de praktijk brengen? • Wat zullen de uitdagingen op het gebied van verkeersveiligheid zijn over 10, 15 of 20 jaar? • Andere ... ? 	<p>Initiateur sujet Initiatiefnemer</p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; width: 60px; margin: 0 auto;">NOM</div>
<p>Analyse / Problème Probleem</p> <p style="font-size: small; text-align: right;"><i>collez vos étiquettes nom ici / plak jullie naamplaatjes hier</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Quelles parties prenantes sont concernées (acteurs/bénéficiaires...)? • Y a-t-il des questions budgétaires? • Est-ce à court/moyen/long terme? A quelle échelle du territoire s'adresse-t-on? • Quelles étapes? • Y a-t-il des prérequis? • Quels indicateurs? Faut-il assurer un suivi? • Créativité/Innovation ou Inspiration étrangère? • Welke belanghebbenden zijn erbij betrokken (actoren/begunstigden...)? • Zijn er budgettaire problemen? • Is het op korte/middellange/lange termijn? Wat is de omvang van het gebied dat wordt aangepakt? • Welke stappen? • Zijn er vereisten? • Welke indicatoren? Is er behoefte aan follow-up? • Creativiteit/Innovatie of Buitenlandse Inspiratie? 	<p>Participants Deelnemers</p> <div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; width: 60px; margin-bottom: 5px;">NOM</div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; width: 60px; margin-bottom: 5px;">NOM</div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; width: 60px;">NOM</div> </div>
<p>Recommendation: Aanbeveling:</p>	<p>Argumentation: Argumentatie:</p>

Coproduction EcoRes SCR & Visuality SRL

Zo besprak een werkgroep hoe de lokale politie de vraag naar extra handhaving kan beantwoorden ook als de middelen niet toereikend zijn. Eén van de voorstellen was om meer in te zetten op technologische innovatie, zoals het gebruik van apps die de gsm onbruikbaar maken tijdens het autorijden en het verhogen van het aantal slimme camera's. Andere mogelijke denkpistes waren de aanpassing van de infrastructuur, de automatische beperking van de snelheid van auto's tot de snelheidslimieten, de invoering van het rijbewijs met punten en hoe goed gedrag kan beloond worden.

De relatie tussen de verkeersveiligheid en de privacy van weggebruikers stond centraal in een andere werkgroep. Onder meer de nood aan een legaal kader voor het gebruik van camera's met gezichtsherkenning werd besproken.

“Het open forum zorgde voor een aangename en levendige interactie tussen de aanwezigen. Ideaal om het niet enkel over de problemen en maatregelen van vandaag te hebben, maar ook over die van de toekomst.”

Stijn Daniels, Vias Institute

Na een kort intermezzo met interactief theater konden de deelnemers een nieuw thema kiezen voor de tweede werksessie. Ook tijdens deze tweede sessie was er een grote variatie in de besproken thema's. De werkgroep rond ADAS besprak obstakels die deze technologieën momenteel ondervinden, zoals defecten in het systeem, valse alarmen, een te complex besturingssysteem, onderhoud en kosten. De groep concludeerde dat er nog meer onderzoek nodig is naar de werking, impact en kost van het systeem voordat het optimaal gebruikt kan worden.

De toepassing van de zone 30 in de bebouwde kom is een vaak terugkerend onderwerp in het verkeersveiligheidsdomein en werd ook tijdens de Staten-Generaal besproken. In de werkgroep werd geopperd dat bestuurders vaak niet weten waar er een zone 30 van toepassing is terwijl anderen dan weer bewust de snelheidslimiet negeren. Volgens een andere werkgroep zijn de fietspaden te smal en is het daar waar er geen fietspaden zijn vaak onmogelijk om 1,5m afstand te houden. Een voorstel was om meer fietsstraten aan te leggen in combinatie met eenrichtingsverkeer en verkeersremmers. Er zouden daarenboven meer sensibiliseringsacties moeten komen om autobestuurders te informeren over de ruimere blik die ze verkrijgen bij een lagere snelheid en de hogere overlevingskans die ze hiermee kunnen creëren.

Op het einde van de sessies werden de groepen aangemoedigd om hun bevindingen te delen met de andere werkgroepen. De deelnemers konden ook zelf een kopie nemen van de reflecties van hun eigen tafel als herinnering voor later. De notities van de verslaggevers werden achteraf verzameld door de organisatoren en gedigitaliseerd. Dit document is beschikbaar op de *all for zero* website.

“Het open forum bood de gelegenheid om op een soepele en vriendschappelijke manier van gedachten te wisselen over een reeks onderwerpen die door de deelnemers zelf gekozen waren. Ik was aangenaam verrast door de kwaliteit en de rijkdom van de uitwisselingen?”

Cathy Decoodt, FOD Mobiliteit en Vervoer

all for zero

All for zero

is een initiatief van federaal Minister van Mobiliteit Georges Gilkinet, de FOD Mobiliteit en Vervoer en Vias institute | est une initiative du Ministre fédéral de la Mobilité Georges Gilkinet, le SPF Mobilité et Transports et Vias institute | Haachtsesteenweg-Chaussée de Haecht 1405 | 1130 Brussel-Bruxelles | www.all-for-zero.be | allforzero@vias.be